

Commissie voor de toegang tot en het hergebruik van bestuursdocumenten

Afdeling openbaarheid van bestuur

3 maart 2014

ADVIES 2014-26

met betrekking tot de impliciete weigering toegang te verlenen tot het “dossier technische genade”

(CTB/2014/16)

1. Een overzicht

Bij brief van 18 december 2013 vraagt de heer X aan de FOD Justitie om toegang tot het “dossier technische genade” dat hij heeft ingediend.

Omdat hij op zijn verzoek geen reactie ontvangt, herhaalt hij bij brief van 3 februari 2014 om toegang tot het dossier.

Omdat hij ook hierop geen reactie krijgt, dient de heer X bij aangetekende brief van 24 februari 2014 een ‘verzoek tot heroverweging’ bij de FOD Justitie in. Tegelijkertijd vraagt hij de Commissie voor de toegang tot en het hergebruik van bestuursdocumenten, afdeling openbaarheid van bestuur, hierna Commissie genoemd, om een advies.

2. De ontvankelijkheid van de adviesaanvraag

Artikel 8, § 2 van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur bepaalt dat het verzoek tot heroverweging aan de betrokken federale administratieve overheid en het verzoek om advies aan de Commissie tegelijkertijd moeten worden ingediend. Aan het verzoek tot heroverweging zijn geen specifieke vorm- en inhoudelijke vereisten verbonden. Het is voldoende dat een aanvrager in zijn brief aantoont dat hij moeilijkheden ondervindt om toegang te krijgen tot een bestuursdocument binnen de door de wet van 11 april 1994 bepaalde termijn. De brief van 3 februari 2014 moet dan ook worden beschouwd als het verzoek tot heroverweging in de zin van de wet van 11 april 1994. Op dat moment werd niet tegelijkertijd een verzoek om advies bij de Commissie ingediend. De aanvrager heeft evenwel binnen de termijn waarbinnen de Commissie haar advies kan uitbrengen tegelijkertijd een nieuw verzoek tot heroverweging aan de FOD Justitie en een verzoek om advies aan de Commissie verstuurd. De Commissie is dan ook van mening dat voldaan is aan de vereiste van de gelijktijdigheid die artikel 8, § 2 van de wet van 11 april 1994 oplegt en de adviesaanvraag bijgevolg ontvankelijk is.

3. De gegrondheid van de adviesaanvraag

Het genaderecht is een koninklijk prerogatief dat is ingesteld bij artikel 110 van de Grondwet. Dit vermeldt ‘De Koning heeft het recht de door de rechters uitgesproken straffen kwijt te schelden of te verminderen,

behoudens hetgeen ten aanzien van de ministers en van de leden van de Gemeenschap- en Gewestregeringen is bepaald’.

Het genaderecht ressorteert onder zijn discretionaire bevoegdheid en dient bijgevolg niet met redenen te worden omkleed en evenmin te worden verantwoord.

Artikel 106 van de Grondwet vermeldt ‘geen akte van de Koning kan gevolg hebben, wanneer zij niet mee ondertekend is door een minister, die daardoor alleen reeds, ervoor verantwoordelijk wordt’ en voorziet in politieke controle door de bevoegde minister.

Voor de voorstellen tot genadebesluit die ter ondertekening aan de Koning worden voorgelegd steunt de minister zich op een dossier dat wordt voorbereid. Dit dossier is samengesteld uit het genadeverzoekschrift, het genadeverslag en advies van het parket en van het parket-generaal, het verslag van het politieonderzoek, en, indien verzoeker een gedetineerde is, het verslag van de gevangenisdirectie, ter toetsing van alle nuttige elementen van het genadeverzoekschrift. Verder bevat het de uiteenzetting der feiten, een volledig vonnisafschrift en een uittreksel uit het strafregister.

Na ontvangst van de genadeverslagen van de parketten en alle andere informatie, stelt de dienst Genade een synthese-advies op, waarin alle in het genadeverzoek aangebrachte elementen worden opgesomd en getoetst en een gemotiveerd advies wordt voorgelegd.

Voor de “technische genade” gold vroeger een aparte procedure voor de behandeling dan voor de gewone genadeverzoeken. Ze was nader uitgewerkt bij ministeriele Omzendbrief van 28 februari 2005, maar is ondertussen opgeheven door de omzendbrief van 15 januari 2014 waardoor dergelijke verzoeken opnieuw worden behandeld volgens de gewone procedure.

Documenten die betrekking hebben op het genaderecht kunnen niet als bestuursdocumenten worden beschouwd. Het koninklijk genaderecht grijpt immers in op de vaststelling van de omvang van de door de hoven en rechtbanken uitgesproken straffen of in de uitvoering ervan (RvS, CAYTAN, nr. 71.508, 2 februari 1998 en RvS, BINIASHVILI, nr. 86.751 van 10 april 2000). Aangezien het niet gaat om bestuursdocumenten, is artikel 32 van de Grondwet en de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur niet op deze documenten van toepassing.

Hiermee bevestigt de Commissie het standpunt dat zij al eerder had ingenomen in haar advies CTB/2006/76 van 29 januari 2007.

Brussel, 3 maart 2014.

F. SCHRAM
secretaris

M. BAGUET
voorzitster